

Riktlinjer för Gymnasiearbete skriftlig rapport

Läsåret 2014/2015

(Detta behöver du inte skriva på titelbladet)

Titel

Titeln får inte vara för lång, högst fem ord.

Eventuell undertitel

Undertiteln ska ej upprepa vad som sägs i huvudtiteln. Högst två rader.

Namn klass

Gymnasiearbete 100 p

Osbecksgymnasiet läsår

Handledare

Abstract

På den första sidan, direkt efter titelbladet, ska du på engelska beskriva vad ditt arbete handlar om. Gå igenom dina rubriker – skriv lite om syfte, frågeställningar, fakta som du har fått fram/alt. produkt som du har skapat/alt. företag som du har byggt upp/alt. annat som du har genomfört. Beskriv om du fick svar på dina frågor eller ej, ta med något från din analys/diskussion/dina slutsatser.

Det ska vara en kort och kärnfull beskrivning på högst en halv A4-sida, ca 120 ord. Tänk på att du ska få läsaren intresserad av att läsa ditt arbete!

Det här är det sista du skriver, men det ska placeras först. Inga nyheter får tillföras en sammanfattning. Sidan ska inte numreras och inte anges i innehållsförteckningen.

Nedanför texten skriver du ca 4-5 nyckelord på svenska, som är utmärkande för arbetets innehåll. Om man registrerar ditt arbete i en databas, blir nyckelorden sökbara.

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	BAKGRUND.....	1
1.2	SYFTE.....	1
1.3	FRÅGESTÄLLNINGAR.....	1
1.4	AVGRÄNSNINGAR.....	1
2	METOD	2
2.1	MATERIALBESKRIVNING OCH KÄLLKRITIK.....	2
3	RESULTATREDOVISNING	3
3.1	TEXT.....	3
4	ANALYS	4
5	DISKUSSION	4
6	KÄLLFÖRTECKNING	5

BILAGOR

BILAGA 1 (osv)

En **utvärdering** lämnas in 2 v efter redovisningsdatum. Det är här du ska skriva om hur det var att arbeta med ditt ämne. Se upp så att inga av dessa tankar och åsikter hamnar under rubriken Diskussion, där du ju endast ska diskutera själva ämnet!

1 INLEDNING

En överbrik, dvs du behöver inte skriva någonting här. Din text kommer sedan under varje underrubrik som du numrerar: 1.1, 1.2 osv.

1.1 BAKGRUND

Bakgrunden är en presentation av utgångspunkterna för ditt Gymnasiearbete, där du beskriver varför du valde att fördjupa dig i det ämne som du har valt.

Du kan här välja att ha en kort presentation av ditt ämne.

Du kan även välja att här ha en *längre genomgång av fakta* som redan finns inom ditt ämne.

Därefter kommer ditt syfte och dina frågeställningar inför just ditt forskningsområde inom ämnet.

Rådgör med din handledare och ta ett beslut om hur du ska utforma texten.

1.2 SYFTE

Vilket syfte har du med ditt Gymnasiearbete? Vilket mål ska uppnås?

1.3 FRÅGESTÄLLNINGAR

Vilken eller vilka frågor tänker du besvara i ditt arbete för att uppnå syftet eller målet?

Du kan välja att skriva en övergripande frågeställning eller flera konkreta frågor som du tänker besvara genom ditt Gymnasiearbete.

Du kan välja att utgå från en hypotes (ett antagande) – arbeta med bevis och motbevis tills du kommer fram till om din hypotes är sann eller falsk.

Resultatet av ditt arbete kan t.ex. mycket väl bli att du inte kan besvara frågorna, och då måste du resonera kring anledningarna till detta.

Se vidare under rubrikerna Analys och Diskussion.

1.4 AVGRÄNSNINGAR

Du ska ange vilka avgränsningar du har gjort inom det område du ska utforska.

Du kanske vill studera en företeelse som har funnits länge och som fortfarande finns, men du väljer att göra en avgränsning i tid för att fokusera på företeelsen under en viss period.

Det du ska studera kanske förekommer inom stora områden i Sverige eller i världen, men du väljer att göra en geografisk avgränsning.

Du kan bli tvungen att göra en avgränsning pga brist på dokument/material. Osv.

Diskutera med din handledare om vilken typ av avgränsningar som lämpar sig bäst för ditt Gymnasietarbete.

2 METOD

Här ska du beskriva vilken metod/vilket arbetssätt du väljer för att kunna utföra ditt arbete.

Beskriv hur du kom fram till din metod/ditt arbetssätt, berätta varför du tänker använda dig av just den metoden/det arbetssättet.

Om du först planerade att använda dig av en metod, och sedan fick lov att ändra dig

- beskriv detta.

2.1 MATERIALBESKRIVNING OCH KÄLLKRITIK

Beskriv t.ex. tillgången på material/källor för ditt ämne, vilken typ av material/källor du har använt, hur tillförlitligt detta är, vilka brister du har iakttagit osv.

Du kanske hade önskningar om annan typ av material/källor – ange vilka anledningar som ligger till grund för ditt val av material.

Du ska ha ett källkritiskt perspektiv och här diskutera kring dina källors saklighet, objektivitet/subjektivitet, äkthet, oberoende, färskhet, samtidighet, sekundärkällor osv.

Gå in på Osbecksgymnasiets hemsida – Bibliotek och välj rubriken Källkritik. Där finns stödfrågor som hjälper dig när du ska undersöka och diskutera kring dina källor!

Var noga med att återkomma till den källkritiska diskussionen i din avslutande diskussion.

3 RESULTATREDOVISNING (Här ska du skriva en egen rubrik.)

3.1 TEXT (Sedan blir det dina underrubriker som du numrerar 3.1, 3.2 osv)

Det är under dina egna rubriker här som du redovisar ditt arbete. Var noga med att göra ditt innehåll tydligt för läsaren!

Du kan göra en litteraturgenomgång, där du sammanställer skriftlig information för att uppnå syftet med ditt Gymnasiearbete.

Du kan med fakta beskriva något som du har arbetat praktiskt med. (Obs! Inte loggbok!)

Du kan redovisa undersökningar som du har gjort.

Texten ska hela tiden utgå ifrån ditt syfte och dina frågeställningar/din hypotes.

Observera att i resultatredovisningen får inga egna slutsatser eller egna uppfattningar om ämnet framföras! Märker du att det uppstår egna tankar – flytta genast den texten till Diskussion.

Du ska göra källhänvisningar löpande i texten.

I din text presenterar du ofta fakta från forskare, författare, personer som du har intervjuat el. likn. Även om du till största delen bygger ditt arbete på egna undersökningar, måste du först skaffa dig en grundläggande kunskap om ämnet. De dokument som ligger till grund för din faktatext måste du alltid kunna hänvisa till – dvs *varje gång* som du återger fakta från en källa ska du ange detta med en källhänvisning.

Det finns två metoder när man ska göra källhänvisning: Harvard-metoden innebär att du anger källan i en parentes efter återgiven fakta. Oxford-metoden innebär att du gör en upphöjd siffra invid återgiven fakta och skriver källhänvisningen längst ner på sidan. För att ta reda på *hur* du ska skriva i källhänvisningen – gå in på Osbecksgymnasiets hemsida – Bibliotek – Informationssökning – scrolla ner: **Där ser du exempel på exakt vad man ska ha med i en källhänvisning (förväxla ej med källförteckning eller källkritik).** Det är viktigt att du undersöker detta! Fråga bibliotekarie eller handledare om något blir oklart för dig!

Angående hänvisningar till bilder

Om du planerar att använda dig av andras bilder el. likn., är det viktigt att du har tillstånd från fotografen, konstnären eller annan upphovsrättsinnehavare. Om du får rätten att använda en illustration av något slag, måste källan anges. Fråga om något är oklart!

Diagram, ritningar o likn

Använder du diagram, ritningar eller liknande, måste du vara noga med källhänvisningen (se ovan).

4 ANALYS

I detta kapitel ska du göra en objektiv analys av det material som du har sammanställt i Resultatredovisningen.

Handledaren kanske har förslag om att du ska göra en objektiv analys efter varje avsnitt i Resultatredovisningen eller att du ska göra på annat sätt.

Rådgör med din handledare – handledaren är den som tar beslut angående om du ska ha med en objektiv analys eller ej!

5 DISKUSSION

I detta kapitel ska du *dra slutsatser, tolka, kommentera, diskutera och analysera* det ämne som ditt Gymnasiearbete handlar om. Här kan du fullt ut utveckla egna tankegångar och åsikter, men var uppmärksam så att du inte kommer in på sådant som inte finns med i arbetet.

Påbörja gärna din diskussion längs arbetets gång. Tankar uppstår under tiden. Utveckla sedan efter avslutat arbete diskussionen så långt som det är möjligt!

Obs! Här finns det risk för att man börjar att göra en utvärdering med tankar och tyckanden om hur det gick med själva arbetet. Det ska du inte göra. *Du ska diskutera själva ämnet.*

Du kan föreslå inriktning och metoder för framtida studier i samma ämne. Ibland kan en elev under arbetets gång upptäcka att det skulle ha varit bättre att använda andra metoder, vilket man här skulle kunna föreslå inför framtida studier.

Ibland kan det bli möjligt att gå vidare i utforskandet av ett ämne först efter att t.ex. just du i ditt Gymnasiearbete har arbetat med dina frågeställningar inom ämnet! Din ”forskning” är viktig!

6 KÄLLFÖRTECKNING

Exempel:

Litteratur

Författarens efternamn, förnamnsinitial (årtal) titel, förlagsort: förlag

Ex. Söderberg, Jana (2013) *Vad jag säger och vad du hör: om konsten att mötas*, Stockholm: Brombergs bokförlag

Två författare

Namn åtskiljs med &:

Ex. Arnetz, B. & Ekman, R. (2013) *Stress - gen, individ, samhälle*, Stockholm: Liber AB

Tre författare

De två första åtskiljs med kommatecken, de två sista med &:

Ex. Bischofberger, E., Dahlqvist, G. & Elinder, G. (1991) *Barnets integritet. Etik i vårdens vardag*, Stockholm: Almqvist & Wiksell.

Fler än tre författare

Ange endast förste författaren följt av m.fl.

Bok med texter av olika författare, sammanställda av en/flera redaktör/redaktörer

Ange redaktörens namn följt av red.:

Ex. Bjursell, G & Westerhäll, L, red. (2008) *Kulturen och hälsan*, Stockholm: Santéus förlag

Enskilt kapitel i en bok där man har sammanställt olika författares texter

Ange kapitlets författare och titel. Direkt efter skriver du uppgifter om boken:

Ex. Thelander, A-L, Omsorg och människosyn i svensk socialpolitik. En översikt från förr till nu. Ingår i: Berglund, K. m.fl. (1980) *Omsorg och människosyn. 6 uppsater om människosyn i omsorg och samhälle*, Stockholm: Liber AB, s. 57-100.

Författare saknas

Ex. *Krukmakaren i Delfi: Om konsten att marknadsföra kultur* (1991) Stockholm: Statens Kulturråd ("Om konsten att marknadsföra kultur" är en undertitel, vilken man skriver efter ett kolon som ovan.)

Bok i ny upplaga

Du skriver inom parentes nr på upplagan:

Ex. Liljeström, R. (1992) *Uppväxtvilkor: Samspelet mellan vuxna och barn i ett föränderligt samhälle* (4. uppl.) Stockholm: Publica

Serier

Det kan handla om att olika organisationer återkommande ger ut en skrift, med olika ämnen som innehåll. Skriften kan ha en titel som återkommer varje år, samt en titel för just det speciella ämne man skriver om just det året:

Ex. Himanen, R. (1990) *Kvinnliga ombudsmän och manliga sjuksköterskor*. (Ord och stil. Språkvårdssamfundets skrifter 21) Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Samlingsverk

Ofta hittar du samlingsverk som ett uppslagsverk inom ett särskilt ämne.

T.ex:

Breitholz, L. red., (2003) *Litteraturens klassiker. Det franskklassiska dramat: Corneille, Molière, Racine* (5:e uppl) Stockholm: Pan

Artiklar

Artikelförfattare, artikelrubrik, tidning/tidskrift/publikation, år, datum/nr.

Sidnummer endast när det gäller tidskrifter:

Ex. tidning: Rosén, Hans, *Drabbade får dela på 300 miljoner*, DN 2014-08-12

Ex. tidskrift: Olsson, Helena, *Kråkfåglarnas intelligens förvånar forskare*, Allt om vetenskap 2014:8 s. 63-69

Obs! Om du hittar artikeln i en av skolans databaser, Artikelsök eller Mediearkivet, *ska du inte skriva någon Internetadress!* Artiklarna är samlade och strukturerade i databasen, där du kan hitta dem. Men det är fortfarande en artikel från en tidning eller en tidskrift, med en artikelförfattare osv (se ovan).

Internet

Författare/utgivare, titel/sidrubrik, webbadress, datum då sidan skapades/uppdaterades, datum då du använde sidan:

Hässleholms kommun, Hovdala slott, <http://www.hassleholm.se/hovdalaslott>

Uppdaterad 2012-04-30. Iakttagen 2012-06-13

Muntliga källor

Titel på radio/TV-program, datum. Avsluta med Radioprogram eller TV-program.

Efternamn på intervjuad person, datum för intervjun och var intervjun finns arkiverad.

Nedskriven intervju läggs som bilaga.

Pdf-fil

Skriv på samma sätt som när det gäller böcker (Se ovan!):

författare, (årtal) *titel*, ort (om det finns): förlag (el. likn) samt webbadress.

Ibland vill din handledare att du ska spara pdf-filen i ett usb-minne, för att säkert kunna hänvisa till den. Rådgör alltid med handledaren.

BILAGOR

T.ex. enkäter, diagram, kartor, ritningar, kopior på relevanta brev, artiklar etc som anknyter till arbetet.

Om du vill anknyta till någon typ av bilaga, skriver du i resultatredovisningens text t.ex. (se bilaga 3).

Obs! Bilagorna ska ej sidnumreras, de ska numreras Bilaga 1 osv högst uppe till höger.

Glöm inte att ange källan för bilagan, om det behövs.

UTVÄRDERING

Du ska göra en utvärdering av kursen Gymnasiearbete 100 poäng. Utvärderingen ska lämnas in 2 veckor efter redovisningsdatum (ansvarig rektor utser ett datum). Du ska utvärdera din egen arbetsinsats, din egen utvecklingsprocess under arbetets gång, hur samarbetet med handledaren fungerade under kursen, hur informationen fungerade före och under kursen, annat som du tycker är viktigt att utvärdera.

Tips: Det är bra att skriva en loggbok när man ska göra ett större arbete. Du kan i slutskedet följa arbetsprocessen i din loggbok och där se alla moment som ledde till att arbetssättet fungerade eller inte fungerade. Detta ger kunskap om ditt arbetssätt för dig som person, men kan även användas rent praktiskt i utvärderingen

Du kanske redogör för ”Först gjorde jag det, sedan gjorde jag det”, hur du har arbetat vid varje arbetspass, vilka personer du har kontaktat, vilka dokument du har fått tag i och använt, och annat som du tycker är viktigt och relevant.

Om du vill ha extra nytta av din loggbok - var noga med att beskriva *hur du utvecklas under arbetets gång, beskriv arbetsprocessen!* Du kanske ändrar tankebanor pga något moment i ditt arbete, du kanske styr in på ett ”nytt spår” efter ett visst skede av faktasamlingen eller annat – beskriv!